

VAIMSE TERVISE JA HEAOLU NING DEMOKRAATIA ARENDAMINE

Eesti Koostöö Kogu harta 2021-2024

Eesti inimarengu aruanne 2019/2020 [Linnastunud ühiskonna ruumilised valikud](#) (peatoim. Helen Sooväli-Sepping) toob välja, et Eesti on inimarengus edenenud maailma kõige kõrgemalt arenenud riikide sekka, ent jäänud pikalt püsima 30. kohale. See, mis viiks meid arengus edasi, on sotsiaalteadlaste sõnul süsteemne ja pikaajaline panustamine rahva tervisesse ja ühiskondlik nihe, mis toob füüsilise tervise käsitlese kõrvale ka vaimse tervise toimetehhanismide laiema teadvustamise.

COVID-19 poolt põhjustatud globaalne kriis on olnud seni stigmatiseerunud ja killustunud vaimse tervise valdkonnale kui katalüsaator. Nähtavaks on saanud, et inimeste vaimne toimetulek ja muutustega kohanemine on riiklikult tähtis küsimus, kuna see mõjutab sotsiaalseid ja demokraatlikke protsesse, majandust, innovatsiooni ja riigi toimimist kriisides.

Eesti Koostöö Kogu (EKK) roll on tuua esile ühiskondlikus debatis alles kujunemisjärgus olevaid ja otsustajatele ehamugavad teemasid, mille mõju riigi arengule on pikaajaline.

Seetõttu on sihtasutuse põhieesmärgi – arendada demokraatiat – edendamiseks 2021-2024 harta fookuses vaimne tervis. Selle strateegilise sihi elluviimiseks annab EKK välja vaimse tervise probleemide ennetusele keskenduva **Eesti inimarengu aruande 2023** (peatoimetaja Merike Sisask).

Esmakordse vaimset tervist ja heaolu käsitleva aruande eesmärk on anda tervikpilt Eesti inimeste vaimse tervise olukorrast, suundumustest ja tulevikutrendidest ning pakkuda poliitikakujundamiseks teaduspõhiseid valikuid. Läbi aruande suurendab EKK vaimse tervise ning heaolu teematist ühiskondlikku arutelu ja teadlikkust erinevate keskkondade kujundamisest selliselt, et inimesed ja riik oleksid vaimselt tugevamad.

Demokraatia, osalemine, dialoog

Demokraatia edendamiseks seab käesolev harta eesmärgiks soodustada kohaliku tasandi kodanikuaktiivsust, parandada osapoolte vahelist dialoogi ning panustada noortedemokraatia arengutesse Eestis. Ühe tegevusena arendab ja populariseerib EKK selleks Rahvaalgatus.ee kaudu kohalikule omavalitusele algatuste esitamise funktsionaalsust.

Et suurendada noorte kaasamist kooliellu ja parandada nende kaasarääkimise oskusi arendab EKK ja viib läbi üle Eesti "koolide kaasava eelarve" projekti. Noorte võimalus kaasa rääkida koolielu- ja keskkonda puudutavates küsimustes võimaldab saada esimesed head kogemused demokraatlikus protsessis osalemisest. Panustades avatud valitsemisesse ja õpilaste kaasamisse koolides, arendab Eesti Koostöö Kogu aktiivsemat kodanikuühiskonda ja suurendab noorte usaldust demokraatia vastu.

Vaimne tervis ja heaolu valiti koostöövõrgustiku liikmesorganisatsioonide poolt EKK järgmiseks fookusteemaks 26.08.2020 toimunud koosloomeüritusel.

Eesti Koostöö Kogu varasemad hartad:

Harta 2018-2020 - Demokraatia arendamine digiajastule kohaselt

Harta 2014- 2017 - Uuenev avalik haldus ja demokraatia arendamine